

χαίρω

χαίρω, ρ. [<αρχ. χαίρω]. **1.** χαίρομαι: «χαίρω πολύ που σε γνώρισα». **2.** απολαμβάνω κάτι, έχω κάτι: «χαίρω άκρας υγείας», δηλ. δεν πάσχω από καμιά αρρώστια, είμαι πολύ καλά στην υγεία μου. **3α.** ως επιφών. **χαίρε!** (ως χαιρετισμός) να είσαι καλά, να είσαι χαρούμενος: «χαίρε, φίλε Νικολάκη. -Χαίρε και σε σένα». **4α.** στον πλ. **χαίρετε!** απευθύνεται και ως συνηθισμένος χαιρετισμός ή αποχαιρετισμός, τη στιγμή που συναντιούνται ή αποχωρίζονται δυο άτομα. **β.** (απειλητικά ή ειρωνικά) πήγαινε, πηγαίνετε, φύγε, φύγετε, και λέγεται τη στιγμή που μας μιλάει ή μας ζητάει κάποιος κάτι για το οποίο δεν έχουμε τη διάθεση να τον εξυπηρετήσουμε, ή όταν έχει αρχίσει να λέει κάτι, που καταλαβαίνουμε πως θα αποβεί σε βάρος μας. **5.** ως ουσ. **το χαίρε**, ο χαιρετισμός, ο αποχαιρετισμός: «μόλις έμαθε πως επέστρεψε ο φίλος του απ' το εξωτερικό, έτρεξε στο σπίτι του για να του πει το χαίρε || λίγο πριν μπαρκάρει, πέρασε απ' το μπαράκι για να πει το καθιερωμένο χαίρε στους φίλους του».

- το ύστατο χαίρε, ο τελευταίος χαιρετισμός σε νεκρό: «ο κόσμος περίμενε υπομονητικά στη σειρά του για να απευθύνει στο νεκρό το ύστατο χαίρε».

- *τώρα χαίρετε!* (ειρωνικά) έτσι καθυστερημένα που ενδιαφέρθηκες για τη συγκεκριμένη δουλειά χάθηκε η ευκαιρία, πέταξε το πουλί, γιατί δόθηκε σε άλλον: «ήρθα για τη θέση του αποθηκάρου που ζητάτε. -Τώρα χαίρετε, γιατί σε πρόλαβε άλλος!». Συνών. *τώρα αντίο!* / *τώρα καλημέρα!* / *τώρα καλημερούδια!* / *τώρα καληνύχτα* / *τώρα κάτσε!* (α) / *τώρα σφύρα!* / *τώρα τράβα τα βυζιά σου!* ή *τώρα τράβα τα βυζιά σου να μεγαλώσουν!* (β) / *τώρα τραγούδα!* / *τώρα χαιρετίσματα(!)*.

- *χαίρε βάθος αμέτρητο(ν)*, βλ. λ. [βάθος](#).

- *χαίρετε και αγαλλιάσθε!* **α.** ευχή σε κάποιον να περνά τη ζωή του με χαρά και αγαλλίαση. **β.** απευθύνεται και ως χαιρετισμός σε ένα ή και περισσότερα άτομα.

- *χαίρω καλής φήμης*, βλ. λ. [φήμη](#).

- *χαίρω πολύ*, **α.** στερεότυπη έκφραση που ανταλλάσσουν δυο άτομα τη στιγμή που τα συστήνει κάποιος. **β.** λέγεται για κάτι, που δεν έγινε στην ώρα που έπρεπε: «σου 'φερα τα λεφτά που μου ζητήσεις. -Χαίρω πολύ, γιατί τώρα σφραγίστηκε η επιταγή». Πολλές φορές, στη δεύτερη περίπτωση, της φρ. προτάσσεται το *τώρα*: βλ. και φρ. *χάρηκα πολύ*, λ. [χαίρομαι](#).

- *χαίρω της εκτίμησης (κάποιου)*, βλ. λ. [εκτίμηση](#).

- *χαίρω της εμπιστοσύνης (κάποιου)*, βλ. λ. [εμπιστοσύνη](#).